

Izobraževalni list 9

POKLICNE SPRETNOSTI IN META KOMPETENCE

Izobraževalni list 9 Poklicne spretnosti in meta kompetence

Poklicne spretnosti so tehnična in praktična znanja, značilna in potrebna za kompetentno opravljanje določenega poklica (npr. popravilo elektronike, šivanje, obdelava lesa).

Meta kompetence pa so širše, prenosljive zmožnosti, kot so sposobnost kritičnega razmišljanja, reševanje problemov in skrb za trajnosten razvoj, sodelovanje, digitalna pismenost, uspešna komunikacija z okolico, učenje učenja, etične kompetence (npr. toleranca), prilagajanje spremembam in podjetniška miselnost. Meta kompetence je treba upoštevati kot sestavni del znanja in spretnosti.

Razvoj poklicnih in meta kompetenc odpira nove priložnosti za MSP-je ter javne institucije. Primeri konkretnih ukrepov za obe ciljni skupini:

MSP

- Možnost pridobivanja kadra z ustreznimi kompetencami prek NPK in VET sistema.
- Priložnost za sodelovanje pri oblikovanju učnih programov.
- Uvajanje notranjega usposabljanja in povezovanje z lokalnimi šolami ali centri znanja.

Javne institucije (npr. občine)

- Podpora lokalnim pobudam (centri, delavnice, javna naročila).
- Vključevanje veščin popraviljanja v mladinske, socialne in zaposlitvene programe.
- Uporaba **zelenega** javnega naročanja z zahtevami po popravljivosti.

SLOVENIJA

Leta 2023 je Slovenija uvedla **poklicni standard** za serviserja električnih gospodinjskih aparatov.

Nacionalna poklicna kvalifikacija (NPK) omogoča formalno priznavanje spretnosti tudi za posameznike brez poklicne šole.

Poklicno usposabljanje na področju popravil je možno **v sodelovanju** s Centrom za poklicno izobraževanje (CPI), Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije (OZS), izobraževalnimi centri in socialnimi podjetji (npr. Centri ponovne uporabe, ZEOS, KNOF).

Skladno z Direktivo o pravici do popravila morajo države članice razviti okolje, ki omogoča dostop do popravil, podpira trajno zaposlovanje in poklicno mobilnost (horizontalna, vertikalna, geografska ali medsektorska) ter spodbuja mala in srednje velika podjetja (MSP), da razvijejo ali obnovijo storitev popravil.

VEDETI, KJE
ISKATI ALI
ODLOŽITI
ODPADNI
TEKSTIL V VAŠI
OKOLICI, JE
PRIMER META
ZNANJA.

Zeleni programi

poklicnega izobraževanja in usposabljanja (VET) poudarjajo razvoj znanj in spretnosti na področju tehnologij popraviljanja in obnove, da se zmanjša količina odpadkov in ogljičnega odtisa ter spodbudi učinkovita raba virov.

PRIMERI IZ EVROPE

Francija je uvedla popravila v programe srednjih šol in razvila nacionalno platformo za izobraževanje o popravilih.

Italija financira v okviru strategije za krožno gospodarstvo lokalne centre za ponovno uporabo in popravila.